

Regionális és vidékfejlesztési szakirány

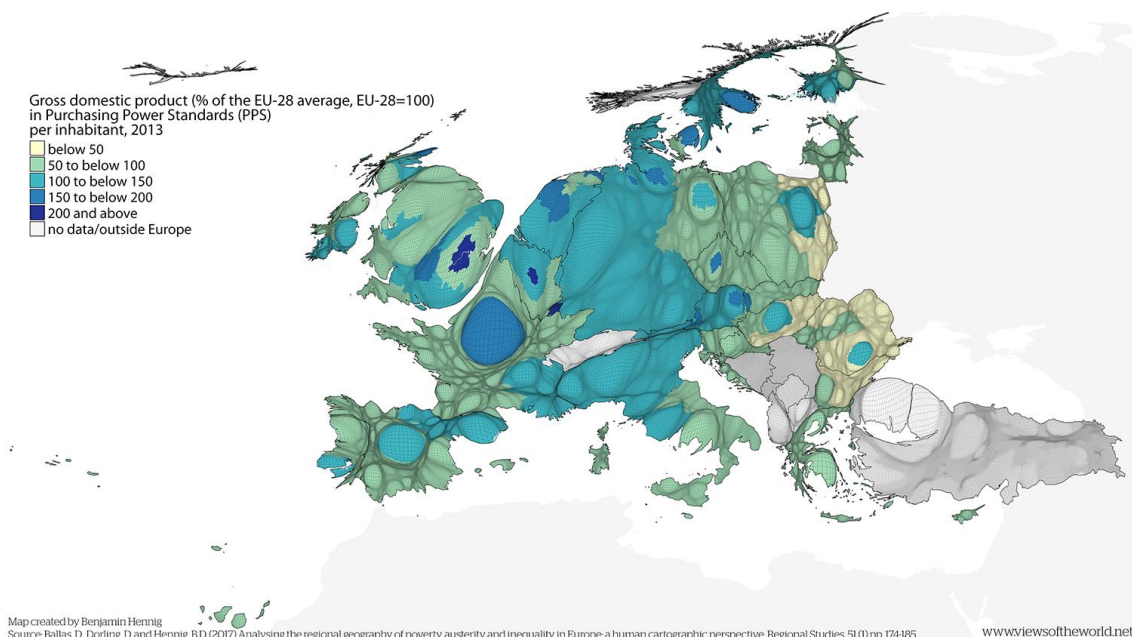
Nappali és levelező tagozat

Vidékfejlesztési agrármérnök BSc

Szakirány indításának indoklása

A Kari agrárképzés regionális és vidékfejlesztési szakirányon terület- és vidékfejlesztési ismereteket, illetve kompetenciákat fejleszt. Ennek birtokában, az intézményből kikerülő és a szakmában elhelyezkedő szakemberek a jellemzően agrárdominanciájú hazai vidéki térségek integrált és fenntartható szemléletben megvalósuló fejlesztéséhez járulnak hozzá.

A szakirány általános célja a regionális és vidékfejlesztés elméleti és gyakorlati ismereteinek egy egyetemes érvényű, szisztematikus, interdiszciplináris megközelítésű, összehasonlító és rendszeres átadása, különös tekintettel a környezeti konfliktusokra, a gazdaság, azon belül az agrárium jellegzetességeire, a településhálózatra, az társadalmi, táji és kulturális tagoltságra, a modernizációra és mindezek különböző súlyú területi problémáira.

Forrás: <http://www.viewsoftheworld.net/?p=5402>

A regionális és vidékfejlesztés szakirány specifikus tantárgyai

Vidékfejlesztés I.

A tantárgy a vidék- és területfejlesztés alapvető ismereteit öleli fel. Sorra veszi a vidékfejlesztéssel kapcsolatos elméleteket, iskolákat. A vidékfejlesztés legfontosabb alapfogalmait, politikai-, szempont-, eszköz- és intézményrendszerét ismerteti. Bemutatja a vidékfejlesztési programok készítéséhez nélkülözhetetlen elemzési módszereket, amelyek segítségével feltárhatók a vidéki térségek természeti, gazdasági és human erőforrásai, kapacitásai. A célok eléréséhez az elméleti oktatás mellett gyakorlati példák elemzésével, a kutatás-módszertani elemek bevonásával bővítjük a tantárgyi képzést.

A tárgy fő témakörei: 1. A vidéki térségek jellemzői Európában és Magyarországon; 2. A ruralizáció folyamata és jellemzői; 3. Ruralizációs forgatókönyvek Európában; 4. Ruralizáció hazánkban (1970-1990); 5. A vidék társadalmi-gazdasági folyamatai a rendszerváltozás után; 6. Európa területfejlesztési perspektívái; 7. Az Európai Unió regionális politikájának alapelvei; 8. A Közös Agrárpolitika (KAP) 2014-2020 reformja; 9. Az EU vidékfejlesztési politikája (2014-2020); 10. Az EU vidék- és agrárpolitikájának kapcsolata; 12. A magyar vidékfejlesztési politika prioritásai; 13. A LEADER Közösségi kezdeményezés alapelvei; 14. A fenntartható térség jellemzői; 15. A vidékfejlesztés természetvédelmi vonatkozásai; 16. A megújuló energia szerepe a vidékfejlesztésben

Vidékfejlesztés II.

A tantárgy szerves részeként folytatja a vidékfejlesztés I. tantárgy elméleti és gyakorlati vonulatát. A hallgatók gyakorlati órák keretén belül sajátítják el a részvételen alapuló, integrált vidékfejlesztés módszertanát. Az elméleti oktatás mellett gyakorlati példák elemzésével, a kutatás-módszertani elemek bevonásával bővítjük a tantárgyi képzést.

A tárgy fő témakörei: 1. Vidékfejlesztés tervezési alapfogalmak; 2. Területi tervezés és stratégia; 3. Területfejlesztési stratégia, működési elvek, gyakorlat; 4. EU területfejlesztés tervezése; 5. Hazai területfejlesztés tervezése; 6. Vidékfejlesztési politika (stratégia és tervezési gyakorlat); 7. Integrált vidékfejlesztés gyakorlata Magyarországon; 8. A vidékfejlesztés tervezése, a stratégiaalkotás alapelvei; 9. Nemzeti Vidékstratégia; 10. Vidékfejlesztés tervezésének módszertana; 11. Az idegenforgalom, mint vidékfejlesztési kategória; 12. Megújuló energiagazdálkodás, mint vidékfejlesztési kategória; 13. A fenntartható vidékfejlesztés perspektívái 2014-2020 időszakban; 14. A zöld területfejlesztési modell koncepciója

Regionális politika

A tantárgy fő célkitűzése, az EU-s és a hazai területi politika, illetve területi folyamatok történeti áttekintésén keresztül bemutatni az aktuális nemzetközi és magyarországi regionális politika fő irányait, és megismerni a jövőbeni kihívásokra adható lehetséges válaszok körét.

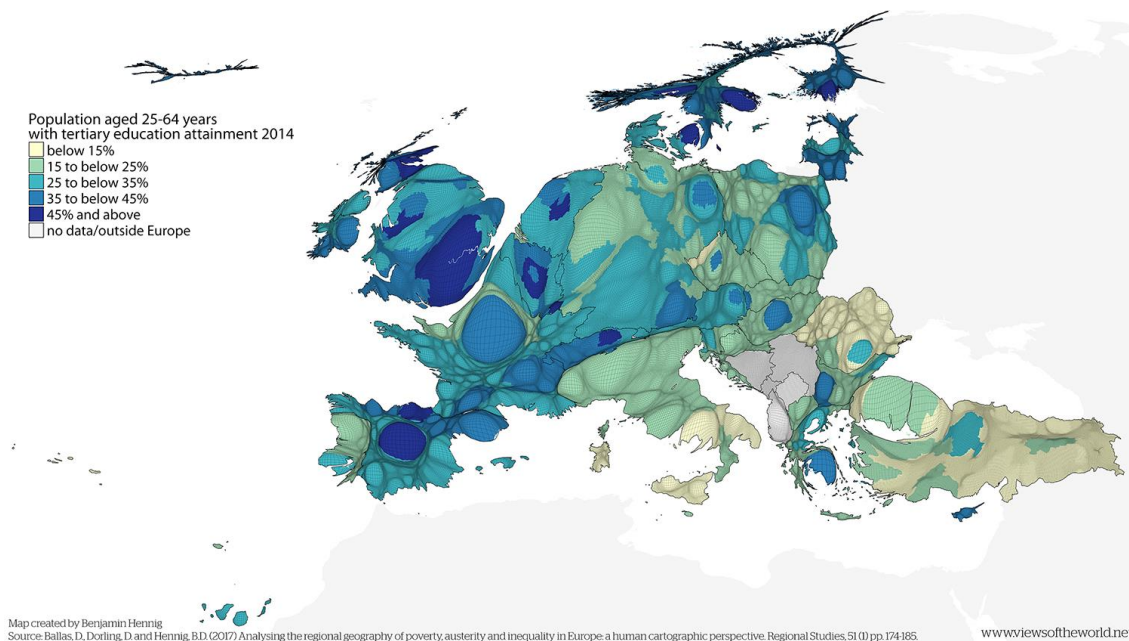
A tárgy fő témakörei: 1. A területfejlesztés alapfogalmai; 2. A regionális tudományos diszciplína koncepcionális keretei és alapfogalmai; 3. Regionalizmus és regionalizáció; 4. Regionális egyenlőtlenségek Európában; 5. Az EU regionális politikájának története (1950-

2020); 6. A hazai regionális politika története (1950-2004); 7. Regionális politika Magyarországon (2004-2020); 8. A területfejlesztés intézményrendszere, 9. A területfejlesztés eszközrendszere; 10. Területi tervezés alapelvei; 11. Regionális politika a 2014-2020 időszakban; 12. Nemzeti Fejlesztés 2020; 13. Határmenti területek fejlesztése; 14. Településhálózat-fejlesztési Koncepció

Regionális gazdaságtan I.

A tantárgy oktatása elméleti és gyakorlati képzések összekapcsolásával történik. Elsődlegesen foglalkozik a regionális gazdaságtan kifejlődésének, eszmetörténetének bemutatásával, a mai területi gazdaságfejlesztésben előforduló elméletek értékelésével, a modern regionális fejlesztés megközelítéseinek, eszközeinek áttekintésével és gyakorlati alkalmazhatóságuk feltételeinek tisztázásával. Legfontosabb cél, a regionális gazdaságfejlesztési problémák megoldására szolgáló képesség kialakítása. Ezen célok eléréséhez az elméleti oktatás mellett gyakorlati példák elemzésével, a kutatás-módszertani elemek bevonásával bővítjük a tantárgyi képzést.

A tárgy fő témakörei: 1. A gazdaság térbeliségének összefüggései; 2. Telephelyválasztás összefüggései; 3. A regionális gazdasági növekedés elméletei; 4. Regionális fejlesztési stratégiák; 5. Regionális politika a gazdaság rendszerében; 6. Regionális politika Magyarországon

Forrás: <http://www.viewsoftheworld.net/?p=5402>

Regionális gazdaságtan II.

A tantárgy oktatásának célkitűzése, hogy a hallgatók megismerjék a regionális versenyképesség tényezőit, a területi fejlődés törvényszerűségeit. A tantárgy szerves részeként folytatja a Regionális gazdaságtan I. tantárgy elméleti és gyakorlati vonulatát. Elsődlegesen foglalkozik a területi tervezési alapismeretek elsajátításával, a gyakorlatban megvalósuló, illetve megvalósult regionális fejlesztési projektek elemzésével, azok részletes vizsgálatával és eredményük, hatásuk ismertetésével. A tárgy gyakorlatainak keretein belül 5 lehetőség nyílik speciális térségi tervek elkészítésére, megvalósítási folyamatában való részvételre. A célok eléréséhez az elméleti oktatás mellett gyakorlati példák elemzésével, a kutatás-módszertani elemek bevonásával bővítjük a tantárgyi képzést.

A tárgy fő témakörei: 1. A területi elmaradottság kérdésköre; 2. A globális és regionális térszerveződés sajátosságai; 3. Területi egyenlőtlenségek; 4. A konvergencia – divergencia területi sajátosságai; 5. A versenyképesség alapjai; 6. A regionális versenyképesség sajátosságai; 7. A területi életminőség kérdései; 8. Az európai regionális gazdaság; 9. A helyi és a regionális gazdaságfejlesztés alapjai; 10. Urbanizáció és migráció

Regionális gazdaságfejlesztés

A tantárgy oktatásának célkitűzése, hogy a hallgatók elsajátítsák azokat az ismereteket, melyek segítségével megértsék gazdaság térbeli folyamatait, elemezni tudják annak összetevőit és értelmezzék a fejlesztéspolitika modern, hálózatos gazdasággal kapcsolatos intézkedéseit.

A tárgy fő témakörei: 1. Elméleti alapok; 2. A regionális fejlesztés értelme; 3. Regionális gazdaságfejlesztési stratégiák; 4. A vállalati és a területi versenyképesség értelmezése; 5. A hálózatos gazdaságfejlesztés modellje; 6. A régiók gazdasági fejlettsége, tipológiája

Pályázat és projektmenedzsment a gyakorlatban

A tárgy keretein belül lehetőség nyílik megismerkedni hazánk fejlesztési lehetőségeivel az alábbi területeken: területfejlesztés, vidékfejlesztés, zöld (környezeti) fejlesztések, mezőgazdasági fejlesztések. A kurzus során a szakhoz illeszkedően alapvetően a mezőgazdasági, vidék- és területfejlesztési lehetőségekre helyezi a hangsúlyt, a Vidékfejlesztési program (VP) és a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) megismerésével (prioritások, konkrét kiírások) a hallgatók megismerik a hazai- és az EU-s társfinanszírozású pályázatokat. A gyakorlati orientáltság egy konkrét felhívásra reagálva egy pályázat előkészítésén keresztül valósul meg.

A tárgy fő témakörei: 1. Pályázati struktúrák finanszírozási forrás szerint; 2. A támogatások alapelvei; 3. Az Európa 2020 stratégia és annak szerepe a pályázatokban; 4. Kohéziós Politika 2014-2020; 5. Horizont 2020; 6. Agrárfejlesztési lehetőségek; 7. Körkörös gazdaság pályázata; 8. Vidék- és területfejlesztés: Vidékfejlesztési Program (VP), Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP); 9. Vállalkozásfejlesztés: Gazdaságfejlesztési És Innovációs Operatív Program.

Regionális elemzések módszerei

A tantárgy oktatásának célkitűzése, hogy a hallgatók elsajátítsák azokat a legfontosabb ismereteket, módszereket, melyek segítségével képessé válnak az önálló adatgyűjtésre, adatelemzésre és az adatok felhasználásával a térbeli gazdasági és társadalmi folyamatok körültekintő, alapos elemzésére.

A tárgy fő témakörei: 1. Az adatgyűjtés hazai és Európai rendszere; 2. A népszámlálások és annak legfontosabb jellemzői, más KSH adatok; 3. Egyéb hazai rendszeres adatgyűjtések, adatbázisok; 4. Statisztikai adatkezelés; 5. Az egydimenziós elemzési módszerek; 6. A többszörös és többváltozós elemzési módszerek

Szakspecifikus szakdolgozati témakörök

- Alternatív tájhasználati módok szerepe a térségfejlesztésben
- A zöldgazdaság területi dimenziói
- Európai regionális politika, annak vonatkozásai, sajátosságai Magyarországon
- Helyi gazdaságfejlesztési eredmények;
- Klímaadaptációs lehetőségek a terület- és településfejlesztésben
- Tájhasználat-változás hatásainak modellezése, különös tekintettel a vidéki térségekben
- Terület- és vidékfejlesztési programok részvételen alapuló stratégiai tervezése
- Tetszőleges téma a regionális politika, a regionális gazdaságtan területéről.
- Vidékfejlesztés és agrárium kapcsolatrendszere, regionális gazdaságfejlesztés, regionális politika
- Zöld területfejlesztési modell – a megújuló energiaforrások szerepe a területfejlesztésben; megújuló energiák alkalmazási lehetőségei

Elhelyezkedési lehetőségek

- gazdasági- és vidékfejlesztési hivataloknál,
- vállalkozások irányítási és gazdasági feladatainak munkaköreiben,
- térségirányítási, térségfejlesztési és szakigazgatási szervezeteknél,
- szakmai és érdekképviselői szervezeteknél,
- régió és államigazgatási hivataloknál,
- szakmai felügyelőségeknél, szakhatóságoknál, önkormányzatoknál,
- oktatási-, kutatási- és egyéb intézményeknél alapvetően közép és felsőszintű vezetői beosztásban.